Kraiciné Szokoly Mária PhD
ELTE PPK Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet

Egészségfejlesztés az ELTE PPK-n

Kutatás az egészségfejlesztéssel kapcsolatos oktatói és hallgatói vélekedésekről

Mellearn Konferencia
Budapesti Gazdasági Egyetem
2017. április 20-21.

A kutatás előzményei

- TÁMOP-6.1.1.”Egészségfejlesztési szakmai hálózat létrehozása” c. projekt (2014-2015)
- Egészségfejlesztés, új szempont a diplomások képzésében Mellearn konferencia 2016. ea.
- Az ELTE Egészségfejlesztési Stratégia kidolgozása, ennek keretében
  - 2015. évi hallgatói és oktatói kérdőíves vizsgálat az ELTE PPK egészségfejlesztési helyzetére vonatkozóan.
  - 2016. évi hallgatói és oktatói kérdőíves vizsgálat az ELTE PPK-ba integrálódott Savaria Egyetemi Központ egészségfejlesztési helyzetére vonatkozóan.

EGÉSZSÉG, EGÉSZSÉGKULTÚRA – EGÉSZSÉGMŰVELTSÉG

- AZ EGÉSZSÉG a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota.
- Az egészség nem pusztán a betegségek, kóros állapotok hiányát, hanem emellett az egyén általános testi, lelki, szellemi és szociális jól-létét, a benne rejlő képességek kibontakoztatásának képességét és kapacitását jelenti, WHO 1948

- Így az egészség ügye minden egyén és minden közösség ügye is.

- AZ EGÉSZSÉGKULTÚRA annak mértéke, hogy adott egyén mennyire képes megszerezni, feldolgozni és értelmezni az egészséggel kapcsolatos alapvető információkat annak érdekében, hogy megfelelő döntéseket hozzon.

HealthyPeople 2020
Centers for Disease Control and Prevention

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS (Health promotion)

- Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy megértsék és növeljék befolyásukat a saját egészségük meghatározói felett annak érdekében, hogy egészségük jobb legyen.

- Szemléletmód, amely társadalmi és gazdasági jólétet szolgálja interszektorális módon

- Képesség, amely az egyén és csoport szintjén megvalósítja és fenntartja az egészség állapotát.

- Folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy megértsék és növeljék befolyásukat a saját egészségük meghatározói felett annak érdekében, hogy egészségünk jobb legyen

Ottawai Karta az egészségfejlesztésért, EVSZ, Genf, 1986

Miért kell foglalkozni a felsőoktatásban az egészségfejlesztéssel?

- „Az egészségfejlesztés célja, hogy az egyének és közösségek képessé váljanak az egészség feletti kontroll megszerzésére annak érdekében, hogy javuljon az egészségi állapotuk és életminőségük” (Füzesi-Tistyán, 2004)

- Az egyetemek, főiskolák kiemelt szereplői a társadalom egészségfejlesztésére irányuló törekvéseinek
  - A hallgatók egyéni egészsége és modellszerepe,
  - A hivatással járó társadalmi felelősségvállalása vonatkozásában

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos oktatói és hallgatói vélekedések

Kutatási kérdések: az oktatók és hallgatók hogyan látják

- **saját egészségi állapotukat (szubjektív megítélésük alapján)**

- **egészségmagatartásukat;** melyek azok az egészségmagatartási formák amelyekre a legnagyobb gondot fordítanak;

- **felsőoktatási intézményük egészségtudatosságát, egészségfejlesztési szolgáltatásait;**

- **diplomásként hivatásukkal járó egészségfejlesztési feladataikat és lehetőségeiket,** tudnak-e majd diplomás értelmiségiként hatást gyakorolni a társadalomra?

Hipotézisek

- **I. hipotézis**
- Feltételezem, hogy - függetlenül a intézménytől, szaktól és tagozattól - a kutatásba bevont hallgatók és az oktatók többségét érdekli az egészségfejlesztés.
- **II. hipotézis**
- Feltételezem, hogy az ELTE PPK és a SEK oktatóinak, kutatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak egészségről való vélekedése, gondolkodása nem mutat jelentős különbséget.
- ***II.1. Alhipotézis***
- Vélhetően a fővárosban élők életviteli és egészségműveltségi tényezői kedvezőbbek, mint a Szombathelyen élő megkérdezett résztvevőké.
- **III. hipotézis**
- Feltételezem, hogy az egészségműveltséget illetően különbség van a sportot és rekreációt érintő képzések hallgatói és oktatói, valamint a más szakokon érintettek körében.

A minta

	PPK oktatók	*SEK oktatók*	*PPK hallgató*	*SEK hallgató*
Férfi	***19 (21%)***	***10 (41,7%)***	***31 (17%)***	***71 (39%)***
Nő	***71 (79%)***	***14 (58,3%)***	***151 (83%)***	***111 (61%)***
N	***90***	***24***	***182***	***182***
	114 oktató		364 hallgató	
Átlag élekor	44,2 év	50 év	27 év	26 év
	84% Budapesten él	62,5% nagyváros 12,5 % a kisváros- 12,5 % nagyközség 12,5 %-falu	75% N 17% E 8% L 1% PhD	78% N 22%L
			50% A, 34% M 15% FSZ, 1% PhD	72,5% A 17% M 9,3% FSZ 1,1% PhD

Az egészség általános mutatói

	PPK oktató	SEK oktató	PPK hallgató	SEK hallgató	
Napi alvásidő	6,7	7,7	7,16	6,9	
Napi internet	5,5	3,5	4,6	4,9	
BMI index	**24,45**	**25,6**	**22,76**	**23,5**	
BMI érték	**Normál, majdnem túlsúlyos**	**normál**	**túlsúlyos**	**normál**	
Étkezés napi 3x	51	83	37	35	
Étkezés rendszertelenül	12	4	28	30	
Spec. étrend	10	16,7	14	6	
Nincs idő	39	33,3	49	57	
Kínálat hiánya	53	20,8	59	18,1	
drága	44	20.8	55	16,5	
Nem dohányzik	57	62,5	62	73,1	
Alkohol havi 1 alk/kevesebb	57	62,5	56	73,1	

Az életmód összefüggése a mindennapi jólléttel

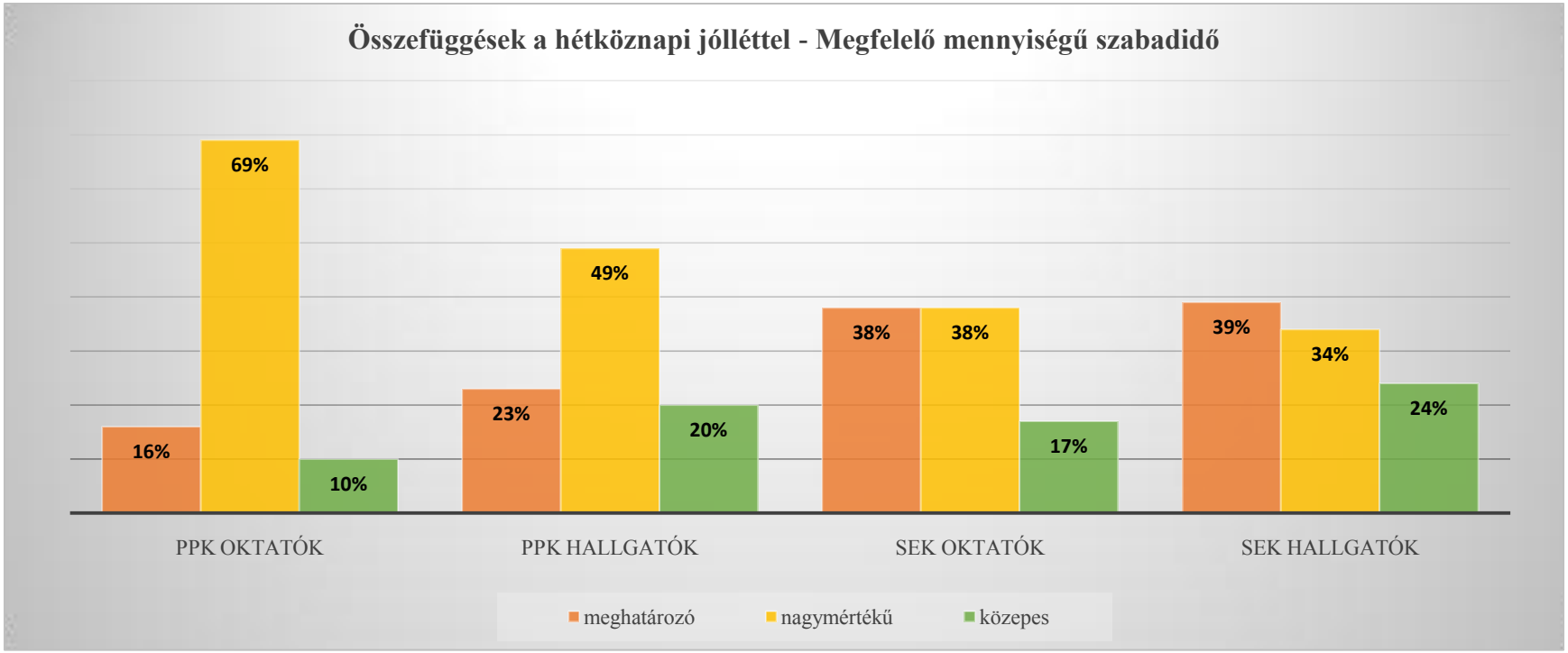

Nyitottság és jóllét

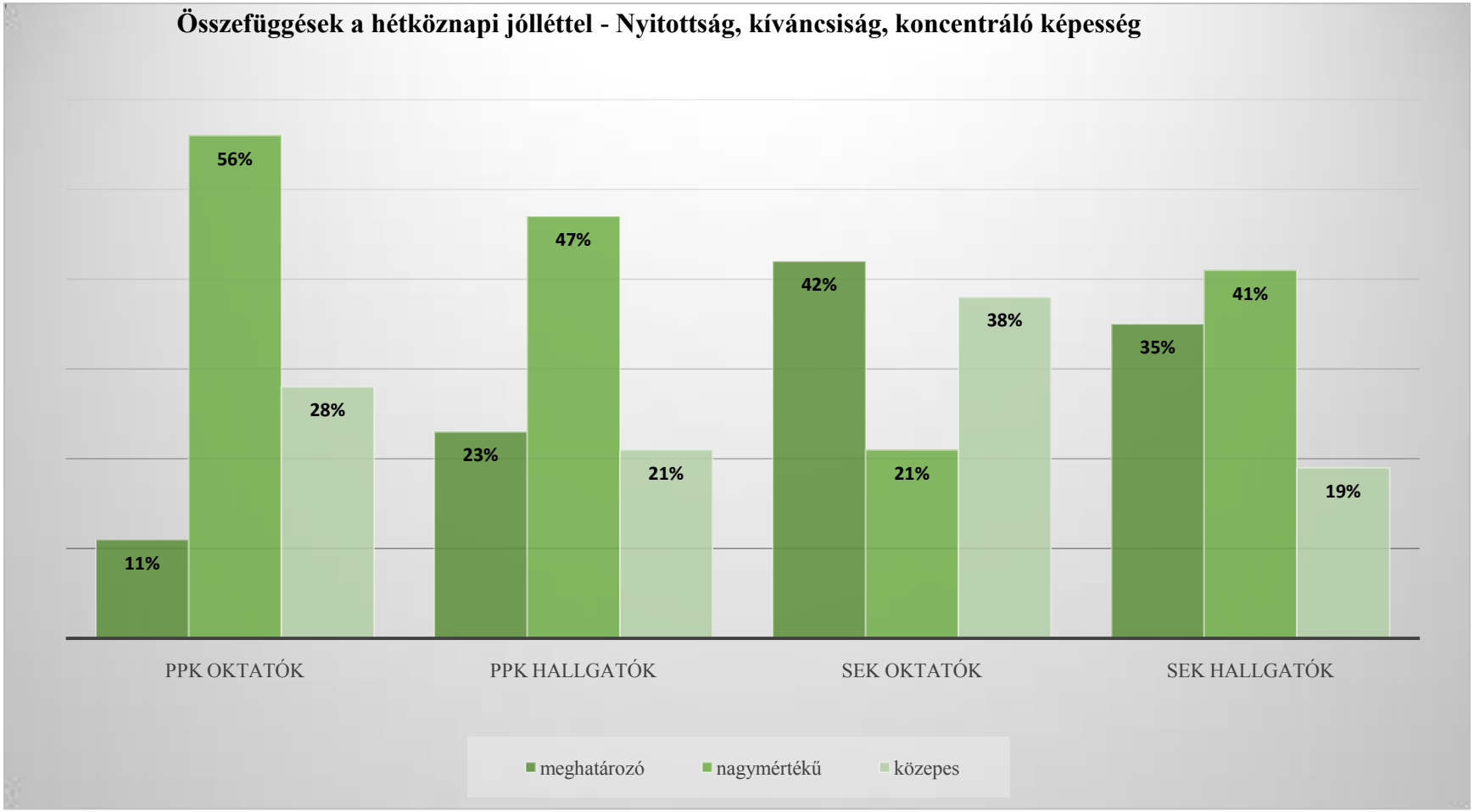

Társas kapcsolatok és a jóllét

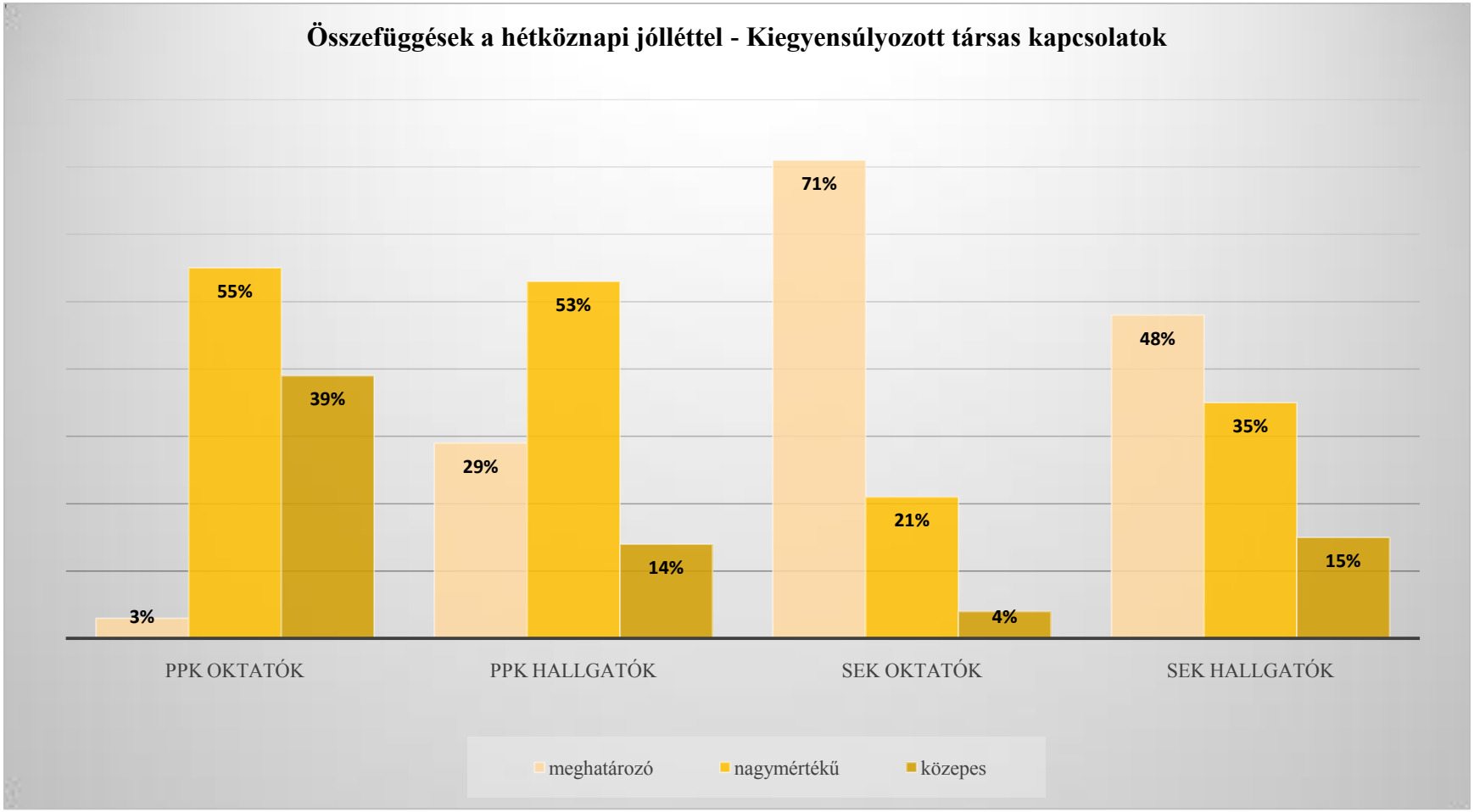

Edzettség és jóllét

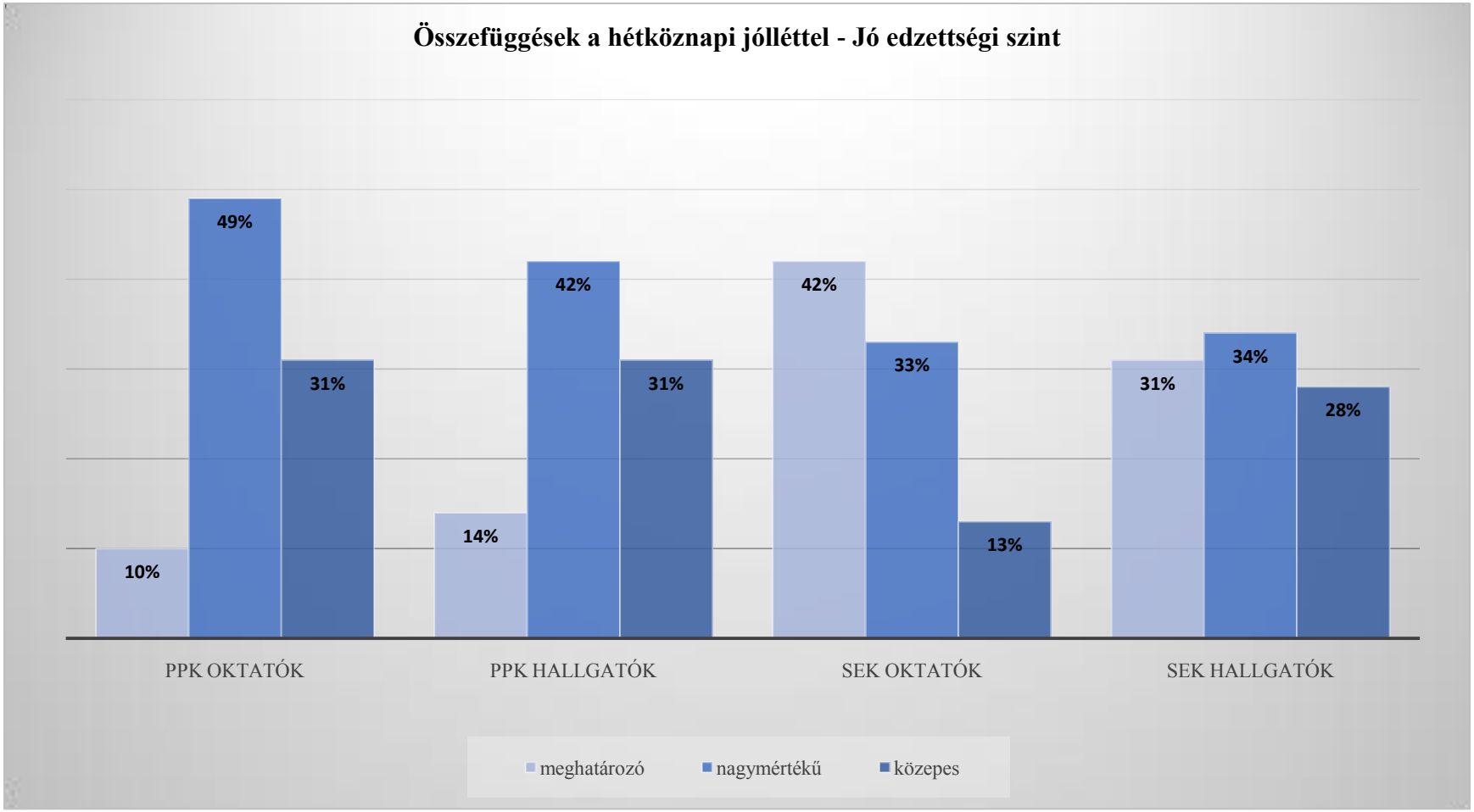

Egészségfejlesztés az egyetemen (az egészségfejlesztés jelentőségéről

	ELTE oktató	SEK oktató	ELTE hallgató	SEK hallgató
Fontosnak tartja-e az Egyetemen? Fontos és fontos, de nem elsődleges	49%+33%= 72%	58,3%+20,8%= 79,2 %	42%+31%= 73%	70,3+29.7=
Megjelenik-e az Egyetem életében?	41%	83,3%	37%	70,3
Amennyiben megjelenik, akkor mely területen?	kutatás (83%), társ-i, spec. szolgáltatások (69%), oktatás (67%)	oktatás (80%) kutatás (45%)	oktatás (50%), kutatás (50%)	oktatás (70%). Ált működés 33%

Egészségfejlesztés, egészséges életmódra törekvés II.	PPK oktatók		PPK hallgatók		SEK oktatók		SEK hallgatók	
Saját életében tesz-e valamit tudatosan egészsége fejlesztéséért?	*Nagyon sokat tesz*	*Igyekszik beilleszteni*	*Nagyon sokat tesz*	*Igyekszik beilleszteni*	*Nagyon sokat tesz*	*Igyekszik beilleszteni*	*Nagyon sokat tesz*	*Igyekszik beilleszteni*
	19%	54%	27%	52%	25%	62,5%	18,7%	47,8%
Van-e az egészségfejlesztésnek felelőse az Egyetemen?	*Igen*	*Nem*	*Igen*	*Nem*	*Igen*	*Nem*	*Igen*	*Nem*
	47%	53%	60%	40%	50%	50%	62,6%	37,4%
Tudatosult-e Önben valaha, hogy szakterülete gyakorlásának, hivatásának van népegészségügyi hatása?	60%	40%	86%	14%	58,3%	41,7%	56,6%	43,4%
Tudatosult-e Önben valaha, hogy életmódja, életvitele példaként szolgál mások számára?	76%	24%	68%	32%	75%	25%	58,8%	41,2%
Van-e az oktatók, dolgozók között egészségfejlesztés szempontjából mintaadó személy?	43%	57%	44,5%	55,5%	58,3%	41,7%	52,2%	47,8%
Kapott-e egyetemi élete során tájékoztatást/kiképzést baleset- és egészségvédelem tárgykörében?	54%	46%	35%	65%	83,3%	16,7%	78,6%	21,4%

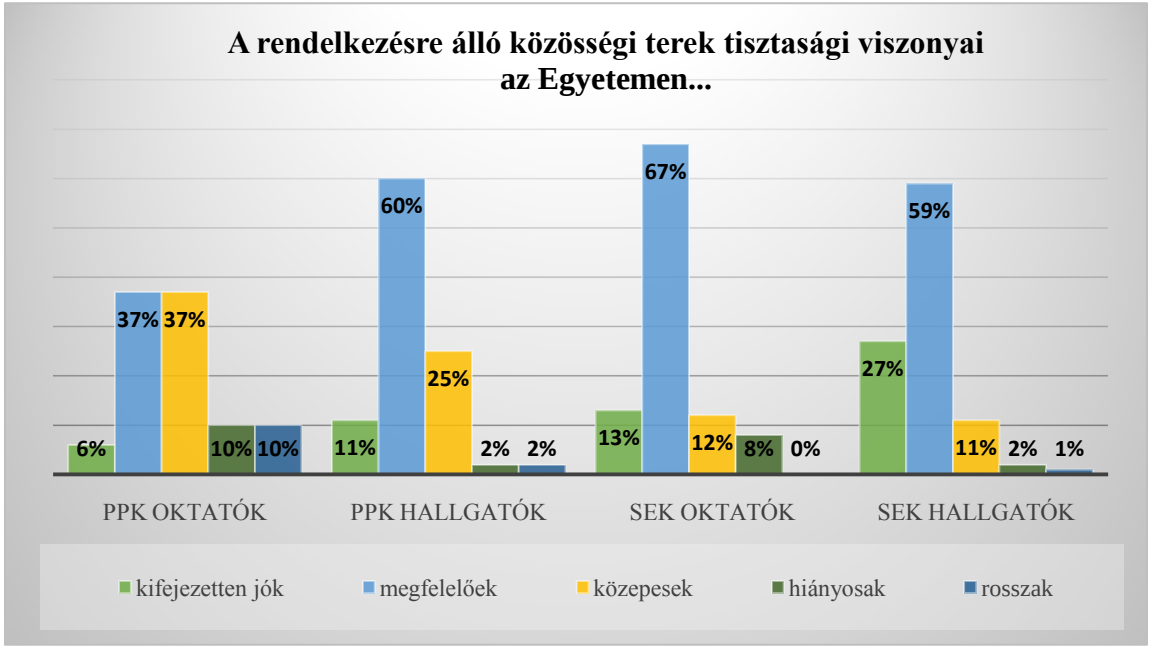
A rendelkezésre álló közösségi terek tisztasági viszonyai az Egyetemen...
6%
37%
37%
10%
10%
11%
60%
25%
2%
2%
13%
67%
12%
8%
0%
27%
59%
11%
2%
1%
PPK OKTATÓK
PPK HALLGATÓK
SEK OKTATÓK
SEK HALLGATÓK
kifejezetten jók
megfelelőek
közepesek
hiányosak
rosszak

Higiénés viszonyok

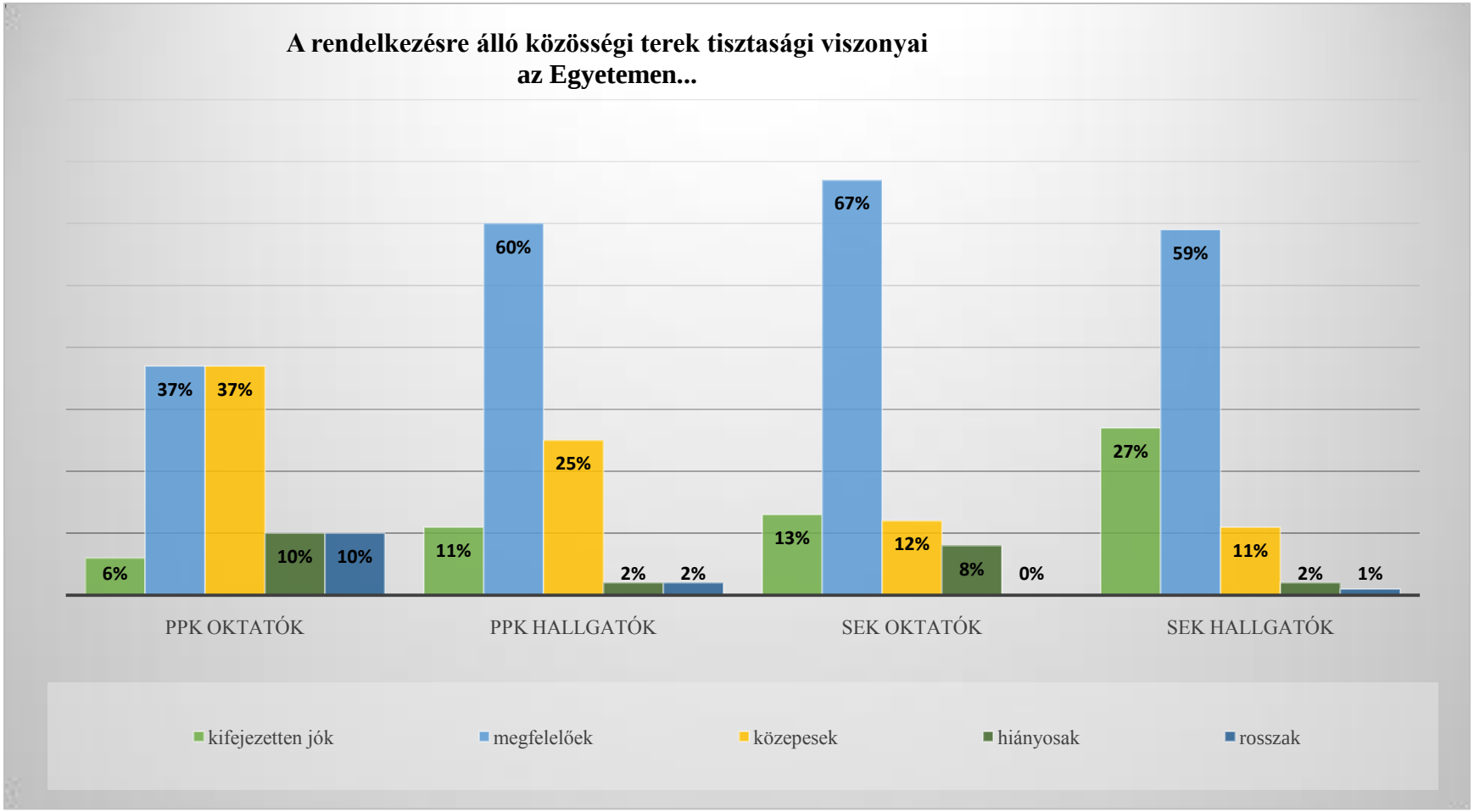

Egészségügyi ellátás az egyetemen

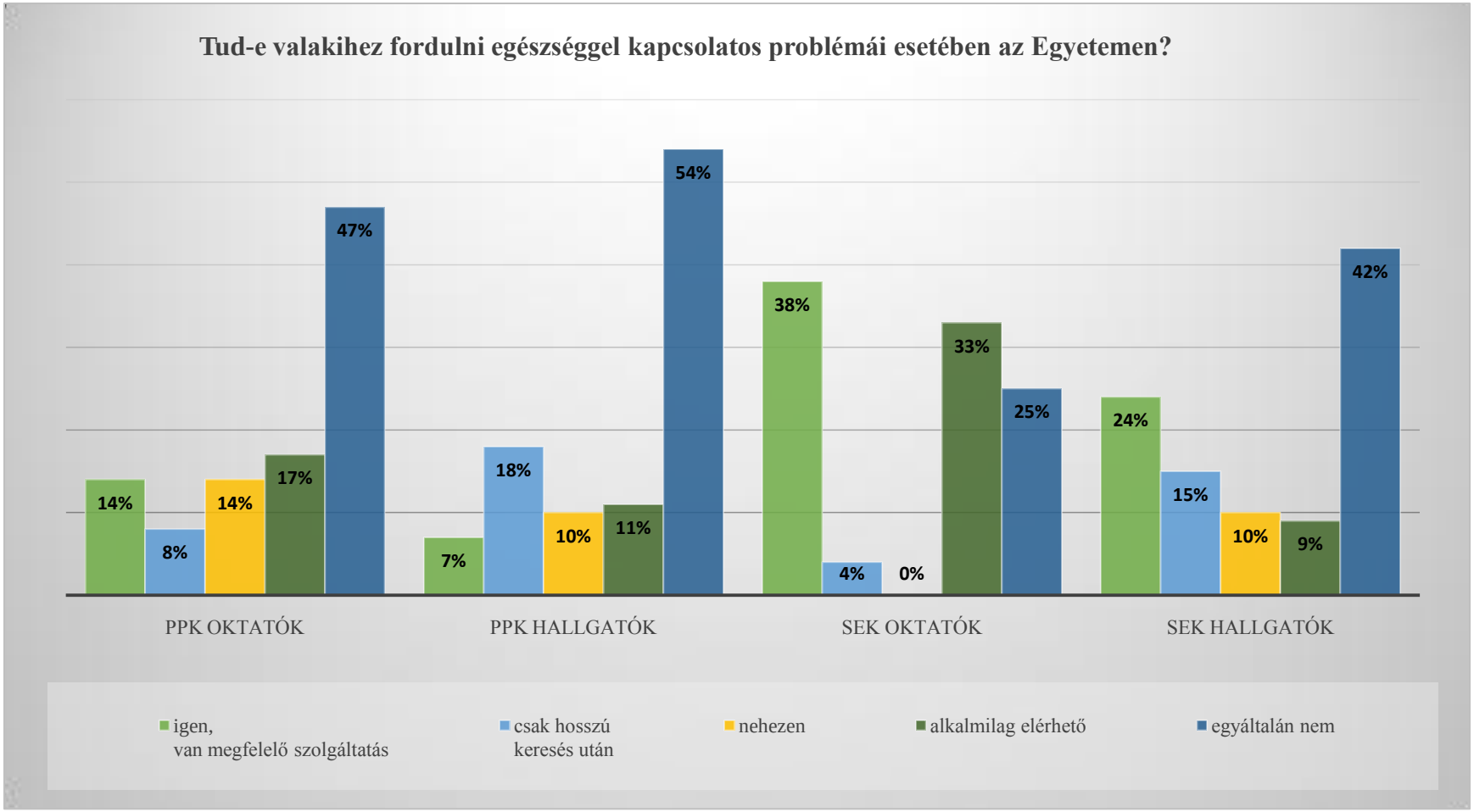

Mentális problémák kezelése az egyetemen

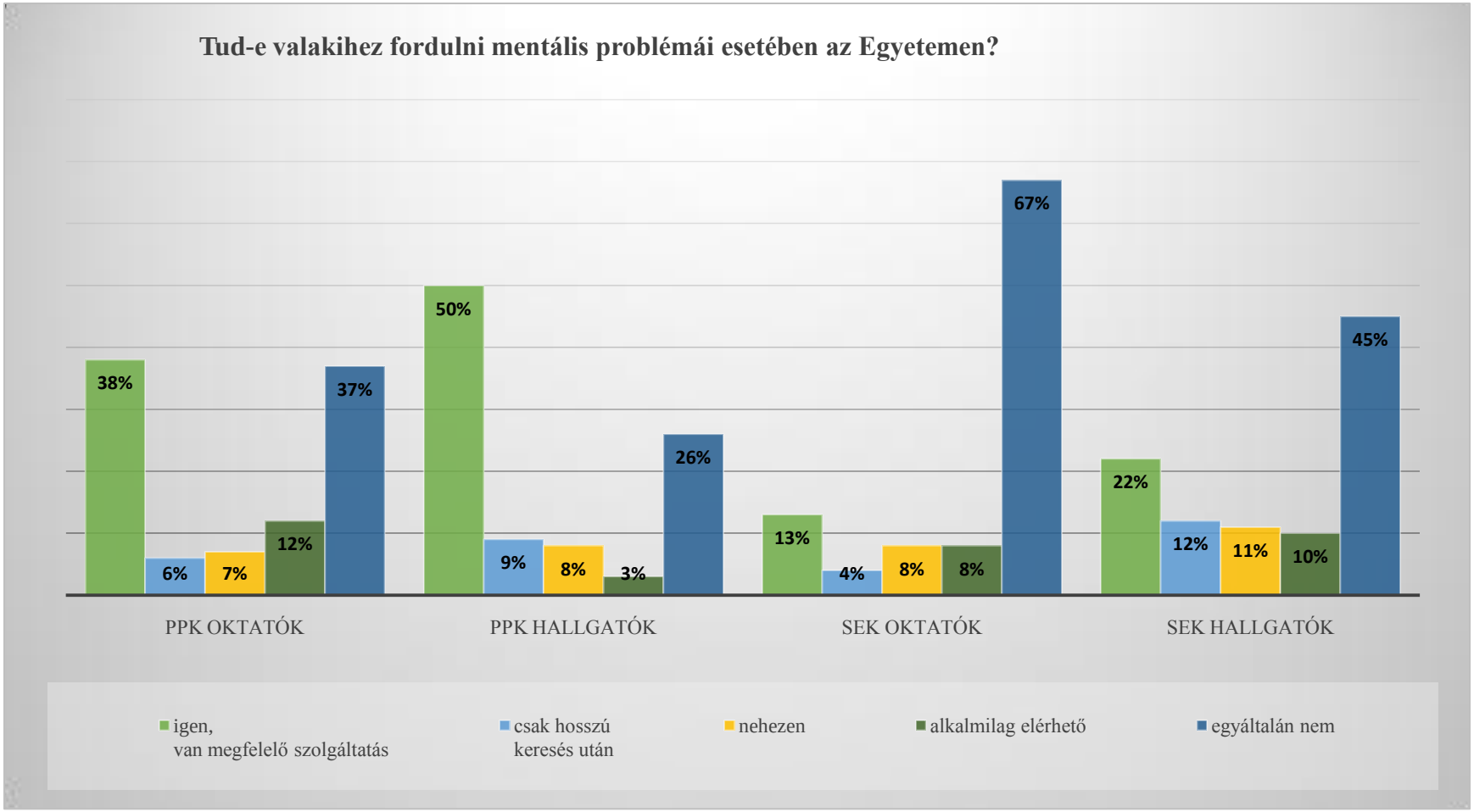

Sportolási lehetőség az egyetemen

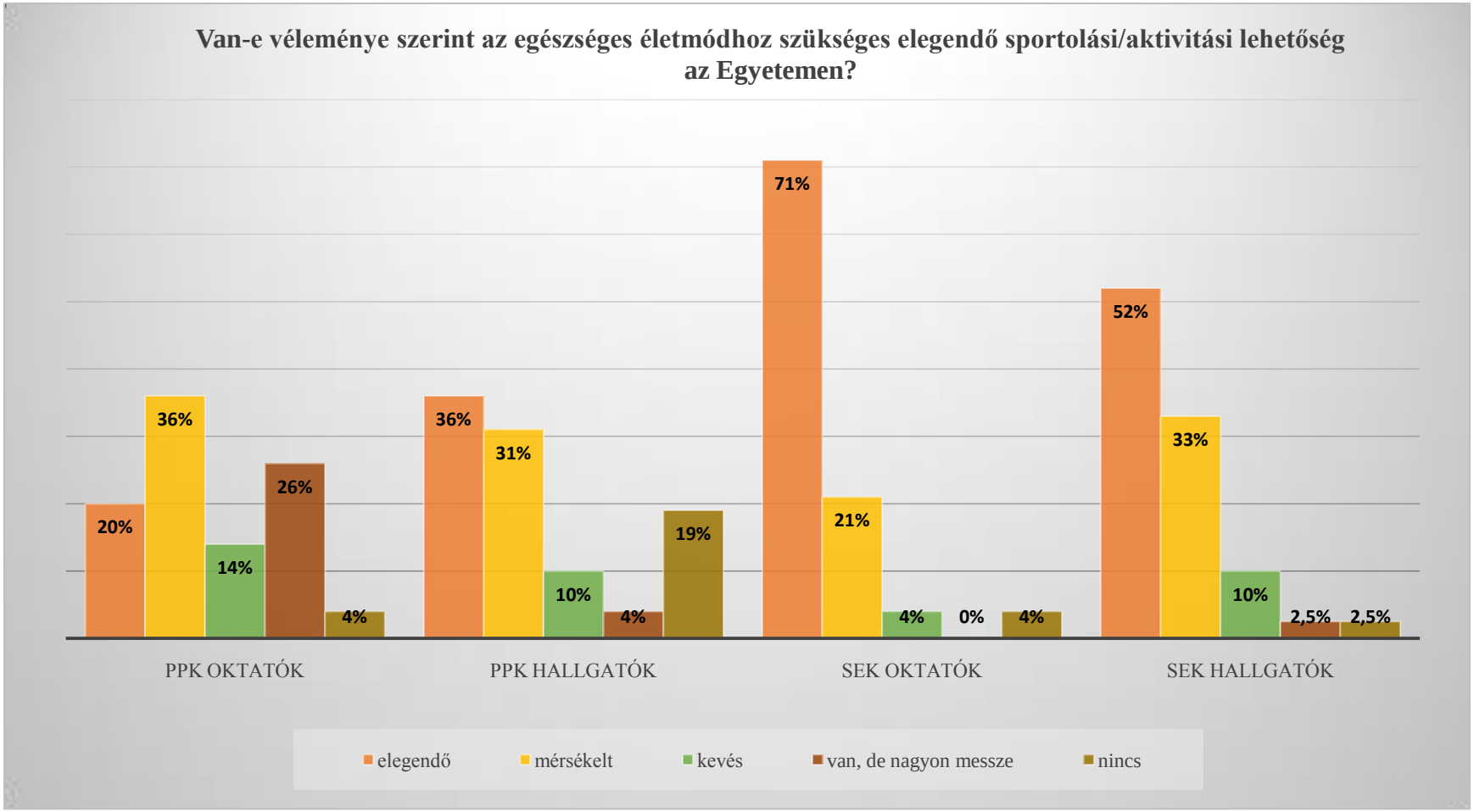

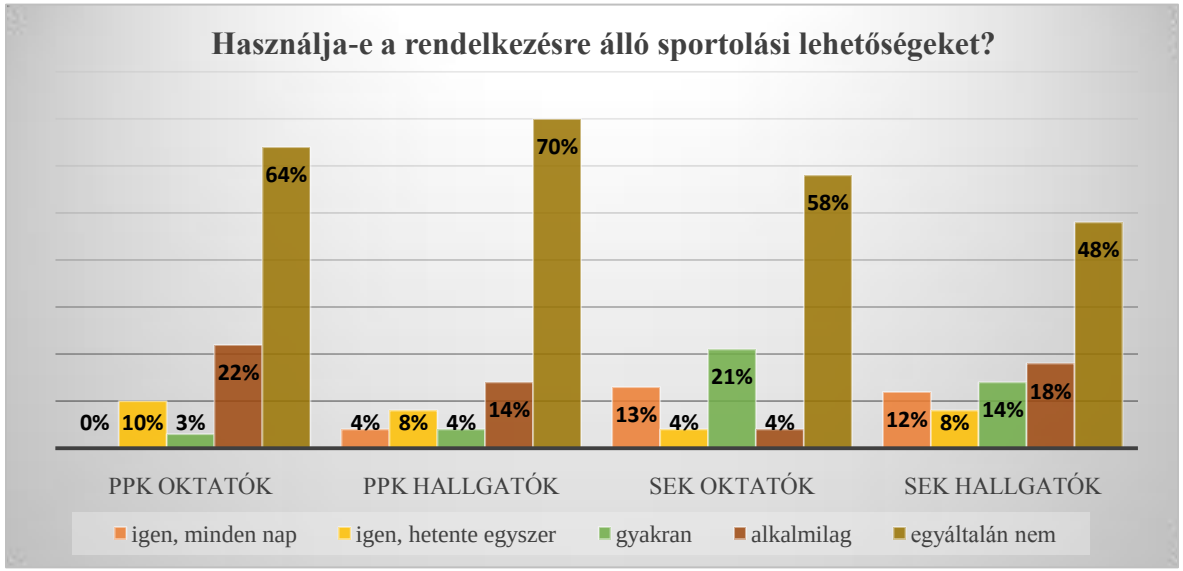
Használja-e a rendelkezésre álló sportolási lehetőségeket?
0%
10%
3%
22%
64%
4%
8%
4%
14%
70%
13%
4%
21%
4%
58%
12%
8%
14%
18%
48%
PPK OKTATÓK
PPK HALLGATÓK
SEK OKTATÓK
SEK HALLGATÓK
igen, minden nap
igen, hetente egyszer
gyakran
alkalmilag
egyáltalán nem

Egészséggel kapcsolatos rendezvények az egyetemen

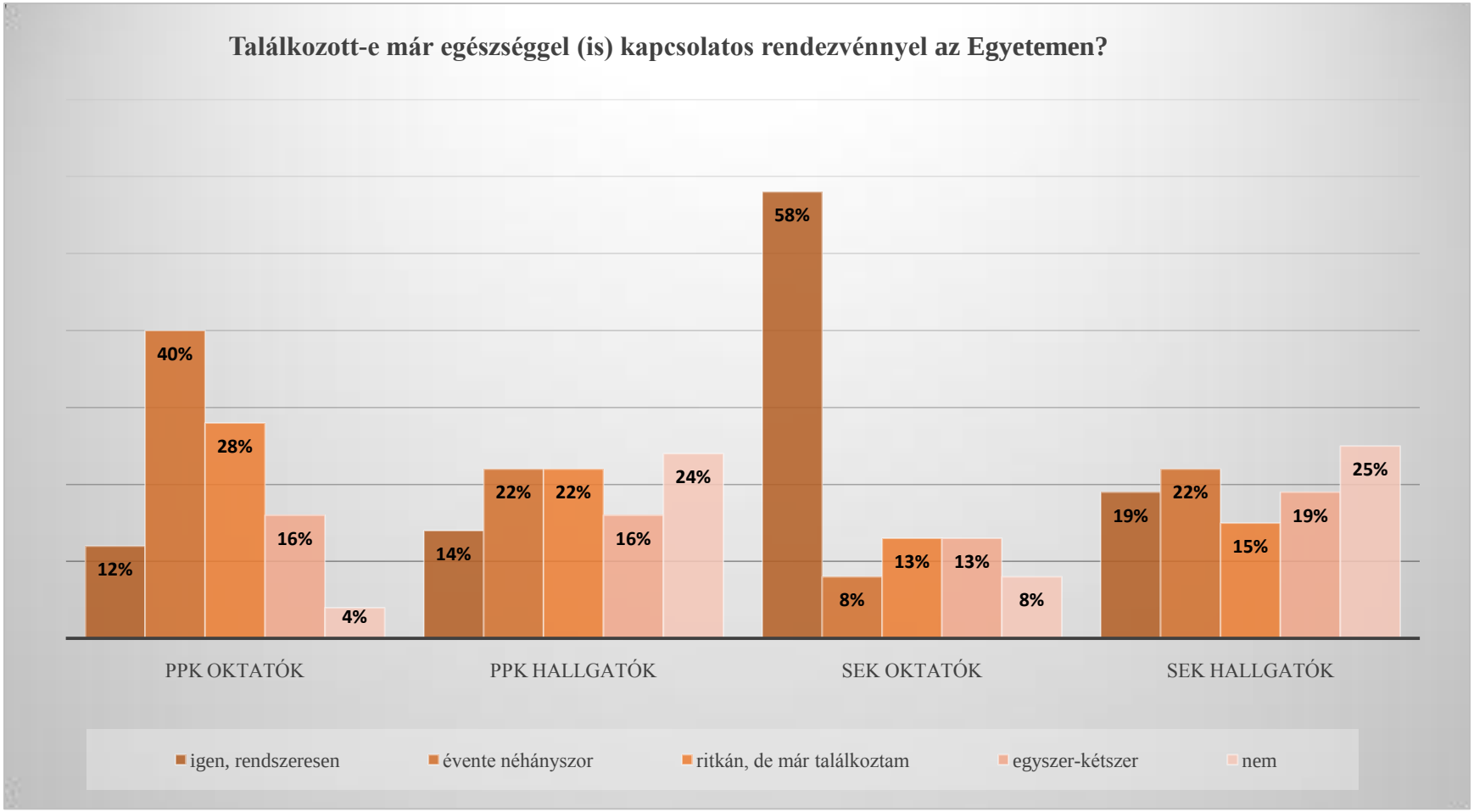
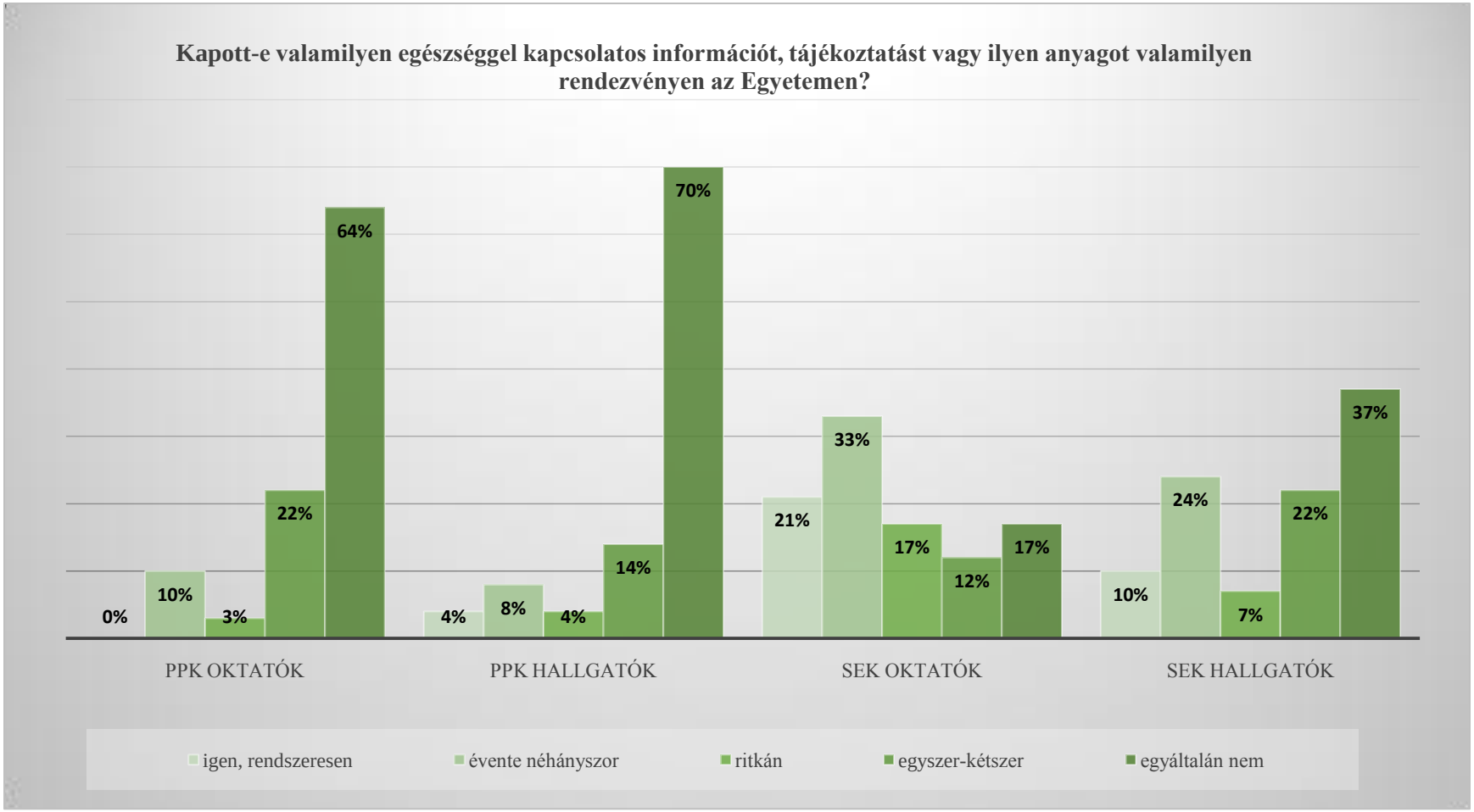
Egészséggel kapcsolatos informálás az egyetemen